

බලශක්ති අරබුදයට පිළියමක්

ලෝක බලශක්ති පරිභෝජනය පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී, ජනතාවගේ විවිධාකාර වූ අවශ්‍යතාවන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ඉටු කරනුයේ ඩිනිජ් තෙල්, ගෑස්, ගල් අඟුරු, සූර්යබලය, සුළං බලය වැනි නව බලශක්තීන් බව අවිවාදනීයයි. එහෙත් අදින් වසර 150 කට පමණ පෙර, ප්‍රධාන බලශක්ති උත්පාදන මාර්ගය ලෙස "දර" ප්‍රමුඛ ස්ථානයක වැජඹිණි.

ලෝක බලවතුන්ගේ බලශක්ති පරිභෝජනය කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකාව උදහරණ කොට විමසා බැලීමේ දී අදටත්, භාවිත බල ශක්තියෙන් සියයට 47 ක ප්‍රමාණයක් නිපදවනුයේ දර භාවිතයෙනි. (උදා: තේ කර්මාන්තය, පොල් කර්මාන්තය, ගඩොල් හා බේකරි කර්මාන්ත ආශ්‍රිතව)

තවදුරටත්

ලංකාවේ සමස්ථ බලශක්ති නිෂ්පාදනයට, විදුලි බලය දයකත්වය සපයනුයේ සියයට 11 ක් තරම් සුළු පරමාණයෙනි. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ මෙහා වොට 200 ක විදුලිබල ගිණයක් නිර්මාණය වී ඇත. මෙම අරබුදයට පිළියම සෙවීමේ දී දර මගින් විදුලිය නිපදවීම ඉතා පහසු ක්‍රමයක් බව පෙනී යයි.

මෙහිදී ග්ලිරසීඩියා දඩු මගින් ගැසිගයර් යන්ත්‍ර හරහා විදුලිය ජනනය කළ හැකිය.

එම ක්‍රියාවලිය සරලව දැක්වුවහොත්,

ග්ලිරසීඩියා දඩු අර්ධව දහනය කිරීමෙන් කාබන් මොනොක්සයිඩ් හා හයිඩ්‍රජන් යන ඉන්ධන වායු නිපදවේ. මීට අමතරව වායුගෝලයේ පවතින කාබන් ඩයොක්සයිඩ් හා නයිට්‍රජන් ද වායු ද එයට මිශ්‍ර වේ. ඉන්පසු මෙම වායුන් තුළ අන්තර්ගත අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වන තාර හා කාබන් ඉවත් කර පිරිසිදු දහන වායුවක් ලෙස, ගෑස් දහන ජෙනරේටරයක් වෙතට යොමු කෙරෙන අතර එහි කාබන්ඩයොක්සයිඩ් කොටසින් එන්ජින් තුළට ඇතුළු වී මෙම වායුන් ඉන්ධන ලෙසට දැවීම සිදු වේ. මෙහිදී ජෙනරේටරයේ ක්‍රියාකාරීත්වය මත විදුලි බලය උත්පාදනය වේ.

දර සහ ගල් අඟුරු, ඩීසල් "ශක්ති ජනනයේ දී" වැයවීම සැසඳීම (ප්‍රමාණාත්මකව)

දර (ග්ලිරසීඩියා) කි.ග්‍රෑ. 4 = ඩීසල් කි.ග්‍රෑ. 1
දර (ග්ලිරසීඩියා) කි.ග්‍රෑ. 2 = ගල් අඟුරු කි.ග්‍රෑ. 1

ද්‍රව්‍යයන් ගේ මිල මත ඵලදායීතාව තීරණය කළ යුතුය.

ලංකා භූමියට අනුව, තීරසාර ආයෝජනයන්ට රාජ්‍ය අංශයේ මැදිහත් නොවීම මත "ග්ලිරසීඩියා මගින් විදුලිය නිපදවීම" යන මාහැඟි කටයුත්ත අනපසු වන සෙයක් පෙනේ. එනමුදු පොද්ගලික අංශයේ සුක්ෂ්ම ඇසට මෙය ලක්වෙමින් පවතී.

ක්‍රියාණාමලයේ ටෝකියෝ සීමෙන්ති සමාගම, මෙම තාක්ෂණයෙන් ප්‍රයෝජන ලබන අතර පුත්තලම හොල්සිම් සීමෙන්ති සමාගම මෙහෙවැටි ජනගත ධාරිතාවෙන් යුතු බලාගාරයක් ඉදි කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. හැදල ප්‍රදේශයේ අයිසි කර්මාන්තශාලාවක් තබන්නට වන්නේද ගැසිගයර් තාක්ෂණයෙනි.

නූතන ප්‍රවණතාව මත, කොළඹට විමධ්‍යගතවී ඇති කර්මාන්ත, බලශක්ති අරබුදය ප්‍රබල මෙන්ම ලංකාවට ආවේණික බලශක්තිය සොයා ගම් වදිනු ඇත. එවිට පාසල්, රෝහල්, දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා සහ පරිපාලන ආයතන රටපුරා ව්‍යාප්ත වනු ඇත.